

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXVIII. — Izdan in razposlan dne 15. septembra 1881.

94.

**Razglas ministerstev za finance in trgovino od
1. avgusta 1881,**

da je Umaška pristanska in pomorsko-zdravstvena podružnica premenjena v pristansko in pomorsko-zdravstveno agencijo, združeno z ondukajšnjo colnijo.

Umaška pristanska in pomorsko-zdravstvena ekspozitura se je premenila v pristansko in pomorsko-zdravstveno agencijo združeno z ondukajšnjo colnijo I. razreda.

Dunajewski s. r.

Pino s. r.

95.

Ukaz ministerstva za pravesodje od 23. avgusta 1881,

da je občina Baryč odkazana pod okoliš Brzozovskega okrajnega sodišča v Galiciji.

Na podlogi postav od 11. junija 1868 (Drž. zak. št. 59) in 26. aprila 1873 (Drž. zak. št. 62) odločuje se občina Baryč iz okoliša Tyčynskega okrajnega sodišča in Rešovskega okrožnega sodišča ter odkazuje v okoliš Brzozovskega (Brezovskega) okrajnega in Premyšelskega okrožnega sodišča.

Ta ukaz pride v moč s 1. dnem oktobra meseca 1881.

Conrad-Eybesfeld s. r.

96.

**Razglas ministerstev za finance in trgovino od
23. avgusta 1881,**

da se je v Hvaru ustanovila pristanska in pomorsko-zdravstvena deputacija.

S 1. dnem avgusta 1881 se je s Hvarskim davkovnim, carinskim (colnim) in solno-prodajnim uradom zedinjena pristanska in pomorsko-zdravstvena agencija opustila, ter ob enem ondukaj pristanska in pomorsko-zdravstvena deputacija ustanovila.

Dunajewski s. r.

Pino s. r.

97.**Razpis finančnega ministerstva od 26. avgusta 1881,**

o oblasti dani malej colniji II. razreda v mali Aupi na Českem, na izvozu odpravljati pivo s pridržkom povračila pristojbin čez colno linijo iztopajoče.

Malo-Aupski mali colniji II. razreda na Českem daje se v zmislu veljajočih pravil oblast, na izvozu odpravljati pivo, katero prestopa colno linijo pod pridržkom povračila pristojbin.

Dunajewski s. r.

98.**Razglas finančnega ministerstva od 2. septembra 1881,**

da se je mala colnija I. razreda v Barzdorfu na Sleškem ustanovila.

V Barzdorfu na Sleškem se je ustanovila s kralj. prusko malo colnijo zedinjena e. kr. mala colnija I. razreda, ki začne uradovati 1. dne oktobra 1881.

Temu uradu je dana oblast brez utesnila potrjevati izstop proвозnega blaga.

Dunajewski s. r.

99.**Ukaz ministerstva za pravosodje od 11. septembra 1881,**

da se občine Odporyšov, Serada in Fink odkazujejo pod okrajno sodišče Dobrovsko a občina Konarska pod Tarnovsko mestno-delegirano okrajno sodišče v Galiciji.

Na temelji zakona od 11. junija 1868 (Drž. zak. št. 59) odločujejo se občine Odporyšovska, Seradska in Finška iz okoliša Tarnovskega mestno-delegiranega okrajnega sodišča ter odkazujejo v okoliš Dobrovskega okrajnega sodišča.

Dalje se občina Konarska odločuje iz okoliša Dobrovskega okrajnega sodišča ter odkazuje pod Tarnovsko mestno-delegirano okrajno sodišče.

Ta ukaz pride v moč 1. dne decembra 1881.

Pražák s. r.

100.

Ukaz ministra za trgovino od 15. septembra 1881,

o premeni nekih določil v vršbenem (kretnem) pravilniku za železnice kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru, vvedenem z ukazom od 10. junija 1874 (Drž. zak. št. 75), odnosno novega besedila §^{fa} 48 v istem s prilogo D*), vvedenega z ukazom od 1. julija 1880 (Drž. zak. št. 78).

V §. 48 vršbenega pravilnika vvedenega železnicam kraljevin in dežel na državnem zboru zastopanih z ukazom od 10. junija 1874 (Drž. zak. št. 75), odnosno v novem besedilu tega paragrafa, kakor je bilo razglašeno z ukazom od 1. julija 1880 (Drž. zak. št. 78), stopijo počenši s 1. dnem oktobra 1881 v moč naslednja določila v novi besedi, namreč:

§. 48.

Odstavek A, 3, c: pikrinokisle soli, kakor tudi razletljive meševine, ki imajo v sebi pikrinokisle in klorokisle soli;

Odstavek B, 3: Slikanja in druge umeteljne stvari, po tem starine.

Vzprijemati jih v vožnjo dolžna je železnocestna uprava samo tedaj, kadar v nakladnih listih ni vpovedana nikaka vrednost.

Priloga D k vršbenemu pravilniku izdana z ukazom od 1. julija 1880 (Drž. zak. št. 78) izpreminja se tudi v več točkah ter naj od iste dobe počenši po vsem slove takó le:

Priloga D.

Določila

o predmetih, uvetoma dopuščenih v prevoz po železnicah.

(§. 48, B. 1.)

I. Strelni in raznosni (črni) prah ali smodnik in podobne v Avstriji in na Ogerskem posebej pripuščene meševine;

strelivo (municija) smodikovo, tudi gotove ali dodelane patrone;

ognjedelski predmeti, če nimajo v sebi tvarin, katere so po §. 48, A 3,

lit. a—e (vštevno) izločene od odpravljanja;

raznosna netila, kakor: raznosne kapice, električna podkopna netila, dalje netilne vrvice, zunaj varnostnih netil (primeri niže pod št. V);

patrone iz dinamita in podobnih v Avstriji in na Ogerskem posebej pripuščeni raznesil;

nitroceluloza, namreč: strelni bombaž, kolodijeva volna (ako je ovlažena z 50 odstotki vode najmanj, primeri niže št. XXXVI) in piropapir (t. i. Döp-

*) Dodatek VI. k vršbenemu pravilniku za železnice kraljevin in dežel zastopanih na državnem zboru (Dodatek I. k uradnemu izdanju od leta 1881).

pelski papir), kolikor so takšni preparati v Avstriji in na Ogerskem pripuščeni,

dopuščajo se v prevoz samo po propisih, ki so, odnosno bodo ustanovljeni v posebnih ukazih.

II—VI po dozdanjem besedilu.

VII. Navadni (beli ali rumeni) fosfor mora, obdan z vodo, v plehovitih pušicah, ki obsegajo po 30 kilogramov največ in so zalotane, trdno vlagati se v močne zaboje. Zaboji morajo razen tega imeti močna ročaja, ne smejo vagati čez 100 kilogramov in morajo od zunaj oznamenjeni biti, da obsegajo „navadni rumeni (beli) fosfor“ in z besedo „zgoraj“.

Amorfni (rudeči) fosfor je vlagati v dobro zalotanih plehovitih pušicah, ki se vdevajo v močne zaboje z žagovino. Ti zaboji ne smejo čez 90 kilogramov vagati in morajo imeti oznamenilo od zunaj, da obsegajo „rudeči fosfor“.

VIII in IX v dozdanjem besedilu.

X. Žepleni eter, in pa tekočine, ki imajo v sebi po več železnega etera (Hofmanovec ali Hofmanove kapljice in kolodij), smejo se pošiljati samo v trdno zaprtih posodah iz kovine ali stekla, ki morajo biti take le:

1. Ako se ti preparati v več posodah kot en nakladni kos strnejo, morajo le-te biti vložene trdno v močne lesene zaboje s slamo, senom, otrobi, drtinami ali žaganjem ali rahlimi tvarinami, kakor je prst infuzorjev;

2. posamič sme se posoda pošiljati v trdni košari ali deži, pokriti s trdno odejo in dovoljno zadelani; vendar kosmata teža ne sme segati čez 75 kilogramov;

Kar se tiče zedinjanja v en kos, primerjaj št. XXXIX.

XI. Oglikov žeplec (žepleni alkohol) vozi se samo in edino na odprtih vozeh brez pogrinjala in samo ali:

1. v trdno zapirajočih posodah iz močnega, dobro zanetanelega železnega pleha do 500 kilogramov vsebine; ali

2. v plehovitih posodah, od 75 kilogramov kosm. teže največ, ki so zgoraj in zdolaj z železnimi obroči podkrepjene. Take posode morajo biti oklenjene s pletenicami ali dežami ali pa vložene v zaboje s slamo, senom, otrobi, žaganjem ali rahlo tvarino, kakoršna je prst infuzorijev ali nalivnikov, ali

3. v steklenih posodah, ki so vložene v močne lesene zaboje s slamo, senom otrobi, žagovino, prstjo nalivnikov ali kako drugo rahlo tvarino.

XII. Lesna žestina, sirova in rektificirana in aceton — če se ne odda v vozeh (basinih) nalašč narejenih ali v sodih, — pripušča se v odpravo samo v posodah iz kovine ali stekla. Te posode morajo biti vložene, kakor je gori pod št. X za žepleni eter itd. propisano.

Gledé zedinjanja z drugimi predmeti primerjaj št. XXXIX.

XIII. Zeleno vapno vozi se samo na odprtih vozéh.

XIV. Klorokisli kali mora vlagati se skrbno v trdne (ne propuščajoče) s papirjem izprelepljene sodce ali zaboje.

XV. Pikrinova kislina odpravlja se samo, če se prinese od kemika izdana potrdnica, da dotična pikrinova kislina ni nevarna. Primerjaj §. 48, A. 3 c.

XVI. Tekoče rudninske kisline vsakovrstne (sosebno žeplena kislina, vitrijolovo olje, solna kislina, solitarna kislina, huda voda ali ločnica) podvržene so naslednjim propisom:

1. Ako se ti proizvodi pošiljajo v balonih, steklenicah ali vrčih, morajo posode biti trdno zaprte in vložene v trdne posode ali pletenice, ki imajo močne in zložne držaje;

ako se pošiljajo v kovinskih ali lesenih posodah ali iz gume, morajo le te popolnem trdno in dobro zaprte biti.

2. Rudninski kisline se morajo — pod pridržkom določil v št. XXXIX — vselej vsaka za se pošiljati in ne skupaj ter se zlasti ne smejo v en voz z drugimi kemikalijami devati.

3. Propisi pod št. 1 in 2 veljajo tudi za posode, v katerih se imenovani predmeti vozijo. Te vrste posode je treba vsegdar za take vpovedovati.

4. Rudninske kisline, če posamni enemu nakladnemu listu pripadajoči kosi niso čez 75 kilogramov težki, jemljó se po resnični teži ter se po njej voznina računi. Kadar se pod enim nakladnim listom pošilja en ali več kosov čez 75 kilogramov teže, sme železnocestna uprava plačilo voznine za 2000 kilogramov zahtevati, tudi če skupna množina 2000 kilogramov ne dosega. A ta pravica ne velja, ako se kosu, ki se je vzprijel kot 75 kilogramov največ, stoprv pozneje najde večja teža. Nakladanje in odkladanje poslatev, pri katerih je tudi samo en kos čez 75 kilogramov težak, mora oskrbeti pošiljavec, odnosno prejemavec. Železnica nima dolžnosti gledé omenjenih kosov udajati se zahtevom za drugo blago dopuščenim.

Opomnja: V notranjem avstro-ogerskem prometu sme pri nakladu vsakovrstnih tekočih rudninskih kislin v zabojih z vrči in steklenicami en zaboj do 300 kilogramov vagati ter obveljajo zgornja določila točke 4 stoprv, če se ta teža prestopi.

Ako prejemavec takih poslatev v 3 dneh po prihodu na izročni postaji, oziroma po priznanilu prihoda ne odloži z voza in v stran ne spravi, tedaj ima železnocestna uprava pravico, poslatve držeč se določil v §. 61, odstavek 1, v skladišče (hranišče) oddati ali pa spediterju izročiti. Ako se to ne more, sme poslatve brez vseh drugih formalnosti prodati.

XVII. Jedki lug (jedki natronov lug, sodin lug, in jedki kalijev lug, pepelikov lug), dalje oljna goščava (ostanki od prečiščanja olja) in brom podvrženi so propisom pod XVI, št. 1, 3 (razen določila pod št. 2, v misel vzetega pri 3) in 4 (razen opomnje).

Gledé zedinjanja z drugimi predmeti primerjaj št. XXXIX.

XVIII. Na vožnjo rudeče kadeče se solitarne kisline uporabljajo se pod št. XVI (brez opomnje k št. 4) dani propisi s tem pristavkom, da morajo baloni in steklenice v posodah okroženi biti vsaj z enoliko debelo posušeno prstjo infuzorijev ali drugo primerno suho prstjo.

XIX. Brezvodna žeplena kislina (anhidrit, strjeno olje) sme se voziti samo, ali

1. v dobro zalotanih, močnih, pokositrenih pušicah iz železnega pleha, ali
2. v močnih železnih ali bakrenih sklenicah ali flaškah, ki so jim izlivi zamašeni takó, da zraka ne propuščajo, zamazani in vrhu tega z ilovico oviti.

Pušice in sklenice morajo okleniti se s tenko razdeljeno neorgansko tvarino, kakor je volna iz žindre, prst infuzorijev, pepel ali kaj enakšnega in trdno vložiti v močne lesene zaboje.

V ostalem uporabna so določila pod št. XVI 2, 3 in 4 (brez opomnje).

XX. Za pokoste (firnaže), in za barve s povlakom ali pokostom zmešane, dalje eterska in mastna olja, takó tudi za vse vrste etera razen žeplenega (primerjaj št. X) in razen etera kamenega olja (primerjaj XXII), za absolutni alkohol, vinocvet (spirit), sprit, in druge pod št. XII neimenovane močne tekočine (spirituosa), če se v odpravo izročé v balonih, sklenicah ali vrčih, merodavni so propisi, pod št. XVI, št. 1, odstavek 1.

Gledé zedinjanja z drugimi predmeti primerjaj št. XXXIX.

XXI. Kamenno olje (petrolej), sirovo in očiščeno;

nafta kamenega olja in prekapine (destilati) iz kamenega olja in nafte, ako tvarine tu navedene imajo 0·680 primerne teže najmanj (benzin, ligroin in čistilno olje);

olja iz rjavo-ogeljnega degta (katrana), ako imajo najmanj prej imenovano primerno težo (solaro olje, fotogen itd.);

dalje olja iz kopanega ogljija, (benzol, toluol, xylol, kumol itd.) in pa mirbanovo olje (nitrobenzol), podvržena so naslednjim določilom:

1. Te tvarine, ako se ne uporabijo vozovi (basini) nalašč narejeni, smejo se voziti samo: ali

a) v posebno dobrih, trpežnih sodih, ali

b) dobro zapirajočih posodah iz močnega, prav zanetnega železnega pleha, ali

c) v posodah iz kovine ali stekla držeč se propisov v X 1 in 2.

2. Ako se katera plehova posoda med vožnjo pokvari, dene se precej z voza ter se z ostalo vsebino vred kar je najbolje mogoče na pošiljavčev račun prodá.

3. Vozi se samo na odprtih vozéh. Prevaženje se ne prevzame na odpravo s carinskim napovednim postopkom, ker to bi zahtevalo, vozovom strope trdno pokriti in zapečatiti s svinčnimi pečati.

4. Določila zgornje št. 3 veljajo tudi za sode in druge posode, v katerih se vozijo te tvarine. Vsako te vrste posodo treba je vpovedovati kot takšno.

5. Gledé zedinjanja z drugimi predmeti primerjaj št. XXXIX.

6. Iz nakladnega lista mora biti očitno, da predmeti v odstavku 2 in 3 št. XXI navedeni, imajo najmanj 0·680 primerne teže. Ako v listu to ní povedano, jemlje se, da je primerna teža manja, ter se torej uporabljajo uveti pod št. XXII.

XXII. Eter kamenega olja (gazolin, neolin itd.) in podobni iz petroleja in rjavo-ogljenega degta narejeni lahkohlapni in vneljivi proizvodi s primerno težo pod 0·680 smejo se voziti samo: ali

1. v dobro zapirajočih posodah iz močnega, prav zanetane železnega pleha, ali

2. v drugih posodah iz kovine ali stekla, držoč se propisov v X 1 in 2 danih.

Vsakakor se uporabljajo določila pod XXI 4 (razen opomnje) in pod XXI 2 do 5.

XXIII. Terpentinov in druga smrdljiva olja, tudi salmijakovec vozijo se samo na odprtih vozéh.

To določilo velja tudi za sode in druge posode, v katerih so se te tvarine vozile. Vsako te vrste posodo treba je kot tako vpovedovati.

Gledé zedinjanja z drugimi predmeti primerjaj št. XXXIX.

XXIV. po dozdanjem besedilu.

XXV. Tekoče arzenikalije, posebno arzenova kislina, podvržene so določilom pod XXIV št. 1 in pod XVI, št. 1, 3 (razen omenjenih pri 3 določil št. 2) in 4 (brez opomnje).

XXVI—XXXI po dozdanjem besedilu.

XXXII. Gnjlubi podvrženi živalski odpadki, kakor nesoljene, ali ne v zmislu ukaza ministerstev notranjih reči in trgovine od 1. februvarja 1873 (Drž. zak. št. 20) s raztopino karbolne kisline (fenilne kisline) ovlažene frišne kože, tolšče, kite, kosti, rogovi, parklji, in druge sosebnostno smrdljive in gnjusne stvari, razen teh, ki so našteté pod XXXIII, jemljó se in vozijo samo pod naslednjimi uveti:

1. Vožnjo mora pošiljavec dotični železnocestni ekspediciji napovedati ter blago v nakladanje dostaviti ta čas, ko mu ona določi.

2. Posamne poslatve pripuščajo se samo, če so vložene v trdne, dobro zaprte sode, deže ali zaboje.

3. Frišne kite, frišna mezdra in dotični odpadki od obeh, takisto tudi nesoljene, ali ne v zmislu ukaza ministerstev notranjih reči in trgovine od 1. februvarja 1873 (Drž. zak. št. 20) z raztopino karbolne (fenilne) kisline ovlažene frišne kože jemljo se, če se tudi v vozove naložé, samo tako spravljene, kakor je rečeno pod 2.

4. Vse druge stvari te vrste namenjene za vozove, vozijo se samo v odprtih vozéh, pogrnjene. Potrebna pogrinjala naj pošiljavec dobavi.

5. Železnica sme zahtevati, da se voznina pri oddajanju naprej plača.

6. Troškovi kake razkužbe, ako bi je bilo treba, zadevajo pošiljavca, odnosno prejemavca.

Opomnja. V notranjem avstro-ogerskem prometu morajo osoljene, ali v zmislu ukaza ministerstev notranjih reči in trgovine od 1. februvarja 1873 (Drž. zak. št. 20) z raztopino karbolne (fenilne) kisline ovlažene kože biti v eno blazino zganjene in blazina dobro zvezana.

XXXIII—XXXV v dozdanjem besedilu.

XXXVI. Kolidijeva volna, ako je ovlažena z najmanj 50 odstotki vode, vzprijemlje se za odpravo v trdno zaprtih plehovitih posodah, ki so dobro spravljene v trpežne lesene zaboje.

Na nakladnem listu morata pošiljavec in en kemik pod uradnim poverilom podpisov potrditi, da je blago takšno in tako spravljeno, kakor hoče zgornji propis.

Ako ima kolodijeva volna manj odstotkov vode v sebi, uporabljajo se na-njo dotični propisi pod I.

XXXVII. Klorometilj vozi se samo v močnih zraka ne propuščajočih posodah iz kovine in na odprtih vozéh.

V mesecih od aprila do oktobra vštevno naj se take poslatve ob pošiljavčevem trošku z odejami pokrijejo.

XXXVIII. Tekoča ogljikova kislina in tekoči dušikov okisec (oksidul) smejo se v vožnjo dajati samo v posodah iz kovnega železa, ki imajo 120^{mm} promera največ in so 1.000^{mm} največ dolge ter v zaboje trdno vložene. Posode te morajo za vsako vožnjo biti uradno preiskušene na pritisk od 150 atmosfer. Svedočilo o tem prilagati je nakladnemu listu.

XXXIX. Ako se kemikalije pod X, XII, XVI, XVII, XX do XXIII vštevno navedene v množinah po 10 kilogramov in ne več dadó na vožnjo, dopuščeno je, pod X, XII, XVII (razen broma), XX do vštevno XXIII navedene telesnine z ene in pod XVI (z bromom do 100 gramov teže) navedene z druge strani, med seboj, ali z drugimi brezuvetno za železnocestno vožnjo pripuščenimi predmeti zedinjati v en nakladni kos. One telesnine morajo v trdno zaprtih steklenih ali plehovitih flaškah biti s slamo, senom, otrobi, žaganjem, prstjo nalivnikov ali drugimi rahlimi tvarinami v močne zaboje jako vstlane in v nakladnem listu vsaka po imenu navedene biti.

Kraljevsko ogerski občilni minister, s katerim sem se o tem dogovarjal izdá pod jedno enakšen ukaz za železnice dežel ogerske krone.

Pino s. r.

101.

Ukaz ministra za trgovino od 15. septembra 1881,

o premeni nekaterih določil v ukazu od 1. julija 1880 (Drž. zak. št. 79), s katerim se uravnjuje vožnja razletljivih stvari po železnicah *).

V ukazu od 1. julija 1880 (Drž. zak. št. 79), s katerim se vred deva vožnja raznesljivih stvari po železnicah, obveljá počensí od 1. oktobra 1881 za naslednje točke niže stoječe besedilo:

§. 1.

4. Raznosna netila kakor: Raznosne kapice, električna netila za podkope, dalje netilne vrvice (gledé odprave varnostnih netil, na katera ta ukaz ní uporaben, primerjaj št. V priloge D k vršbenemu pravilniku).

*) Dodatek I. k ukazu od 1. julija 1880 (Drž. zak. št. 79), s katerim se dajó pravila za železnocestno vožnjo razletljivih stvari.

6. Nitroceluloze, namreč strelni bombaž, kolodijeva volna in piropapir, tako imenovani Düppelski papir, kolikor se taki preparati pripuščajo.

Opomnja: Kolodijeva volna, katera je spravljena, kakor hočejo propisi v št. XXXVI priloge D k vršbenemu pravilniku, ne podpada določilom pričujočega ukaza.

9. Klorokisli kali in druge klorokisle soli.

10. Pikrinova kislina.

§. 6.

6. Nitroceluloza (namreč: strelni bombaž, kolodijeva volna — primerjaj §. 1 točka 6, opomnja — in piropapir, tako imenovani Düppelski papir, Düppelsko-okopni papir), mora se vselej posebno trdno ovijati, da se vsebina v posodah ne more tretji ali drgniti.

Suh strelni bombaž (edino za vojaške svrhe ali namene) naj se kakor strelni prah vloga v vreče iz cviliha in sodce — a brez vreč v lesene zaboje, ki so preoblečeni s papirjem.

Velhek ali vlažen strelni bombaž (v katerem je najmanj 20% vode) vlagati je v trdne lesene zaboje, ki so od znotraj s tvarino vodo ne propuščajočo tako izpreoblečeni, da vode kar najmanj mogoče izhlapi.

Kolodijevo volno je vlagati tako, kakor je pisano za velhek strelni bombaž, nasičeno z vodo (t. j. na 60 delov suhe kolodijeve volne 40 delov vode) s primesjo male množine sode (primeroma 1% teže suhe volne).

Za kolodijevo volno in tako tudi za vlažen strelni bombaž (pavolo) smejo se namesto lesenih zabojev uporabiti trdne in goste omare iz cinkovega pleha.

Piropapir, tako imenovani Düppelski papir, vlagati je vlažen (da ima najmanj po 20% vode v sebi) in sicer tako kakor strelni bombaž.

9. Klorokisli kali in druge klorokisle soli morajo vlagati se skrbno v trdne (ne propuščajoče), s papirjem izprelepljene sodce ali zaboje.

10. Pikrinova kislina odpravlja se samo, če se prinese od kemika izdana potrdnica, da dotična pikrinova kislina ni nevarna.

Kraljevsko ogerski občilni minister, s katerim sem se o tem dogovarjal, izdà pod jedno enakšen ukaz za železnice dežel ogerske krone.

Pino s. r.

